

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 BODØ

Trondheim, 08.03.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/294

Saksbehandler:
Anders Braa

Beslutning om ekstraordinært uttak av jervehi i Narvik kommune

Beslutning

Miljødirektoratet gir tillatelse til å felle jervetispe og hennes valper på kjent lokalitet i Narvik kommune.

Vi stiller følgende vilkår til fellingen:

1. Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for å gjennomføre fellingsforsøket i tråd med instruksen for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
2. SNO kan felle jervetispe og hennes valper på kjent lokalitet i Narvik kommune
3. Beslutningen gjelder i tidsrommet 9. mars til og med 10. mars 2024.
4. Miljødirektoratet kan trekke tillatelsen tilbake.

Beslutningen er tatt etter naturmangfoldlovens § 18 tredje ledd og første ledd b), jf. §§ 7-12 og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Jerven er fredet. Det er likevel mulig å felle jerv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011 gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige kull av jerv med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene. De regionale rovviltmyndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte jerveområder og prioriterte beiteområder.

Det går fram av rovviltforliket at det er et mål at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden for å forhindre skader på husdyr og tamrein. Ekstraordinære uttak av enkelt dyr og valpekull av jerv over tid, kan på denne måten reduseres til et minimum. Med ekstraordinære uttak mener vi våre vedtak eller beslutninger om skadefelling av jerv, som Statens naturoppsyn gjennomfører i tråd med fellingsinstruksen.

Bestandssituasjonen og overvåkingen av jerv i region 7

Stortinget har fastsatt følgende bestandsmål for jerv, målt i årlige valpekull:

- Antall valpekull for landet: 39
- Antall valpekull for regionen: 10

Tall fra overvåkingen av jerv i regionen viser følgende:

- Registrerte valpekull i 2023: 11
- Registrerte valpekull i perioden 2021-2023: 8, 11 og 11
- Gjennomsnittlig antall valpekull etter ekstraordinære uttak de siste tre årene: 9,3

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader i region 7

Statsforvalteren i Nordland utbetalte i 2022 erstatninger for 20 sau og 167 lam som tap til jerv i Rana kommune. Statsforvalteren utbetalte erstatning for 34 sauer og 414 lam som tapt til jerv i Rana kommune i 2023.

Statsforvalteren i Nordland utbetalte også erstatning for 14 tamrein som tapt til jerv i Skjomen reinbeitedistrikt i reindriftsåret 2022/2023.

Miljødirektoratets vurderinger

De er i de siste tre årene 2021, 2022 og 2023 registrert 60, 45 og 64 valpekull av jerv i Norge. I samme periode er det tatt ut 8, 5 og 9 valpekull i ekstraordinære uttak, i tillegg til uttak av enkelt dyr.

Det er påvist 2 tap av tamrein til jerv i det aktuelle området siden 1. april 2023. Store deler av området er vanskelig tilgjengelig, og vi antar at tapet er større enn det som er gjenfunnet. Vi anser skadepotensialet som relativt stort. Det aktuelle området er utenfor forvaltningsområdet for jerv, jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Lisensfelling har tidligere ikke vært tilstrekkelig for å regulere bestanden av jerv og/eller redusere skadepotensialet for beitenæringen i det aktuelle området. Det ble påvist 1 yngling av jerv innenfor Skjomen reinbeitedistrikt i 2023.

Rovviltnemnda i region 7 vedtok den 9. mai 2023 en lisensfellingskvote på 15 jerver i regionen for sesongen 2023/2024. Til sammen ble 9 jerver belastet denne kvoten i kommunene Narvik, Hattfjelldal, Saltdal, Fauske og Sørfold. To av disse ble felt på ekstraordinær skadefelling av SNO i mai 2023.

I det aktuelle området er det mistanke om ungekull av jerv på kjent lokalitet. Vi har lagt avgjørende vekt på skadepotensialet for tamrein. Den aktuelle lokaliteten er innenfor et begrenset geografisk kalvingsområde for reinbeitedistriktet, noe som gjør distriktet ekstra sårbar for tap av kalv til jerv. I tillegg har vi lagt vekt på

- bestandssituasjonen for jerv i regionen
- den geografiske differensieringen av prioriterte beiteområder og forvaltningsområdet for jerv nedfelt i forvaltningsplanen
- rovviltnemndas årlige prioritering av aktuelle områder for uttak
- den nasjonale bestandsstatusen for jerv

Vi har vurdert prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven. Vi legger til grunn at de regionale rovviltnemndene har ivaretatt hensynene i naturmangfoldloven § 12.

Vi mener at uttaket ikke vil være til skade for bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv.

Vi mener det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning enn et ekstraordinært uttak av jerv i dette området.

Klagerett

Dette er en beslutning, og ikke et enkeltvedtak. Det er derfor ikke mulig å klage.

Berørte i saken er mottakere av dette brevet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:
Statens naturoppsyn

Vedlegg

- 1 Faglig grunnlag for felling av jerv 2023-2024

Kunnskapsgrunnlag jerv i Norge – 22. januar 2024

1. Bakgrunn

Alle partiene på Stortinget inngikk i 2011 et rovviltforlik¹ som gir føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige kull av jerv med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene². (Se tabell 1.) De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte jerveområder og prioriterte beiteområder.

Skadefelling og lisensfelling av jerv

Jerv er klassifisert som "sterkt truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel mulig å felle jerv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut ifra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6.

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling etter forskriftens § 8 og til å fatte vedtak om lisensfelling etter forskriftens § 10 når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene.

Kvoten for betinget skadefelling fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar.

Det er lisensfelling som skal være den normale beskatningsformen også i fremtiden for å redusere skade som jerv påfører bufe- og tamreinnæring, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004).

Rovviltforskriften § 7, annet ledd, regulerer hva rovviltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om lisensfelling av jerv. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

¹ [Rovviltforliket](#) (Stortinget.no)

² [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#) (Regjeringen.no)

"Ved vurdering av felling eller jakt skal rovviltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes"

Videre er det slik at Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt etter eget tiltak eller søknad jf. forskriften § 13. Myndigheten gjelder hele året og i perioden fra 16. februar til og med 31. mai er det kun Miljødirektoratet som har slik myndighet til å vedta skadefelling av jerv.

[Naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) utgjør de juridiske rammene for vedtak om felling av jerv (Lovdata.no). [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene våre.

Det går fram av rovviltforliket at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden, og at ekstraordinære uttak av valpekull av jerv over tid skal reduseres til et minimum. Med ekstraordinære uttak mener vi våre vedtak eller beslutninger om å felle jerv, som Statens naturoppsyn gjennomfører i tråd med fellingsinstruksen.

2. Om overvåkingen av jerv i Skandinavia

Offentlige vedtak som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om artenes bestandssituasjon, hva som påvirker bestanden og effekten av påvirkningene. Vi er derfor avhengige av gode bestandstall for å følge opp rovviltpolitikken.

Rovdata har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet i Norge, som er en del av den felles skandinaviske overvåkingen. Miljødirektoratet og Naturvårdsverket har utarbeidet felles retningslinjer og metodikk for overvåkingen av jerv. Rovdata har ansvaret for å formidle, drifte og utvikle nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt og er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd.

Som en del av arbeidet med ett, felles overvåkningsprogram for rovvilt i Skandinavia, leverer Rovdata bestandsstatusrapporter for Norge og samlet for Norge og Sverige. Rapporteringsfristen for overvåking av jerv i Norge er 1. oktober hvert år.

3. Bestandssituasjonen for jerv 2022

Fellesrapporten "[NINA Brage: Inventering av jerv 2023](#)" gir den siste endelige oversikten over verifiserte valpekull av jerv i Skandinavia, fordelt mellom Norge og Sverige. Den gir også et bestandsestimat basert på registreringene av kull i begge landene. Det ble i 2023 påvist 155 valpekull av jerv: 91 i Sverige og 64 i Norge. Den skandinaviske jervebestanden i 2023 beregnes til 865 jerv som er ett år eller eldre. Den norske delen av bestanden teller 353 individer og er omtrent på samme nivå som i fjor, mens estimatet på 512 individer i den svenske delen av bestanden er 23 prosent lavere enn estimatet for 2022.

Tabell 1 (hentet fra NINA Rapport 2338). Antall registrerte ynglinger i perioden 2021–2023 og et bestandsestimat på antall jerv ett år og eldre i Norge. Region 1 (Vestland, Rogaland og Vest-Agder); region 2 (Aust-Agder, Vestfold og Telemark og Buskerud); region 3 (Oppland); region 4 (Østfold, Oslo og Akershus); region 5 (Hedmark); region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag); region 7 (Nordland); region 8 (Troms og Finnmark). [Rovviltforskriften § 4.](#)

Forvaltningsregion	Nasjonalt bestandsmål	2021	2022	2023	Gjennomsnitt	Antall jerv
Region 1	-	0	1	1	0,7	4,1
Region 2	-	0	0	0	0	-
Region 3	4	8	2	6	5,3	33,4
Region 4	-	0	0	0	0	-
Region 5	5	18	10	15	14,3	89,8
Region 6	10	17	9	16	14,0	87,7
Region 7	10	8	11	11	10,0	62,7
Region 8*	10 (3)	9 (5)	12 (5)	15 (5)	12,0	75,2
Sum	39	60	45	64	56	352,9

* tallene i parentes angir valpekull av jerv i Finnmark fylke. Antall kull inkluderer hiuttak som er gjennomført i perioden.

[Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2023 \(nina.no\)](#) (NINA Rapport 2338) gir den siste oversikten over verifiserte valpekull av jerv i hver region, og for hele landet. I årene 2021-2023 ble det registrert henholdsvis 60, 45 og 64 kull på landsbasis (tabell 1). Antall påviste kull er høyere enn det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige kull av jerv. Av de 64 ungekullene registrert i 2023 ble det gjennomført hiuttak i ni tilfeller, slik at netto antall overlevende før beitesesongen 2023 var 55 kull.

Foreløpige data om ynglinger i 2024 blir lagt ut på jervtelleren på [Rovdata - Hjem](#).

Vi har omfattende kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og predasjon, skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen har god oversikt over den samlede belastning.

Fra vedtak om lisensfellingskvote til utløpet av lisensfellingsperioden 15. februar 2024 ble 64 døde jerver belastet kvoten. Av disse er 11 jerver felt i ekstraordinær skadefelling av Statens naturoppsyn. Kvotene som er vist i tabell 2 kan være begrenset av hunndyrkvoter og til avgrensede områder innenfor regionene.

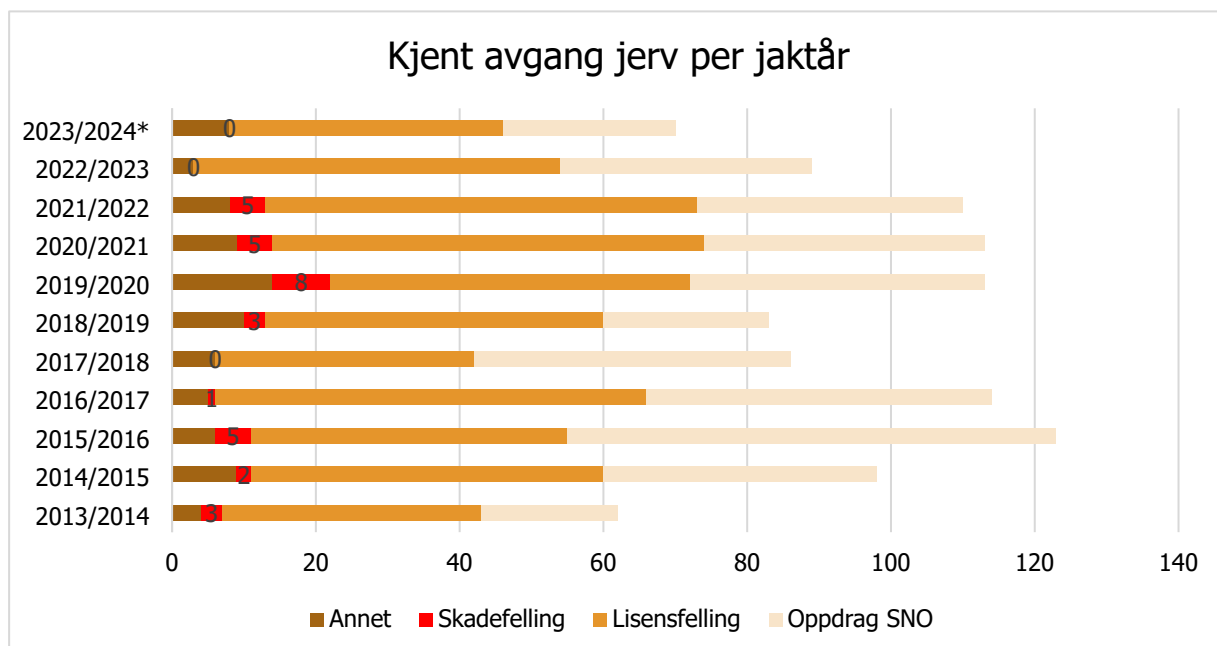
Tabell 2. Kvoter og felte jerv i Norge 20. august 2023 - 15. februar 2024. Region 1 (Vestland, Rogaland og Vest-Agder); region 2 (Aust-Agder, Vestfold og Telemark og Buskerud); region 3 (Oppland); region 4 (Østfold, Oslo og Akershus); region 5 (Hedmark); region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag); region 7 (Nordland); region 8 (Troms og Finnmark). [Rovviltforskriften § 4.](#)

Forvaltningsregion	Kvote lisensfelling 2023 - 2024	Belastet lisenskvote 20. august 2023-15. februar 2024
Region 1	8	2
Region 2	2	0
Region 3	10	6
Region 4	1	0
Region 5	35	25
Region 6	34	12
Region 7	15	8
Region 8	37	11
Totalt	142	64

Miljødirektoratet vurderer hvert år om det er behov for ekstraordinære fellinger av jerv for å forhindre skader på husdyr og tamrein. Dette er uttak som gjennomføres av Statens naturoppsyn (SNO) på oppdrag fra Miljødirektoratet. Det kan være uttak av enkeltdyr eller uttak av ynglehi. Informasjon om beslutninger om ekstraordinære uttak av jerv utført sesongen 2023/2024 kan finnes [her](#).

Kjent avgang

Kjente data for avgang av jerv for jaktårene 2013/2014 til 2023/2024 er fremstilt i figur 1, samt foreløpige data for inneværende jaktår per 22. januar 2024.

Figur 1 viser data over kjent avgang av jerv for jaktårene (1. april - 31. mars) 2013/2014 til 2023/2024, samt foreløpige data for inneværende jaktår per 22. januar 2024. Kategorien lisensfelling viser antall dyr felt av lisensjegere under lisensfelling, kategorien skadefelling omfatter dyr felt av lokale fellingslag, kategorien Oppdrag SNO er ekstraordinære uttak utført av Statens Naturoppsyn på oppdrag fra Miljødirektoratet, kategorien annen avgang inneholder all annen registrert avgang (kilde rovbase30).

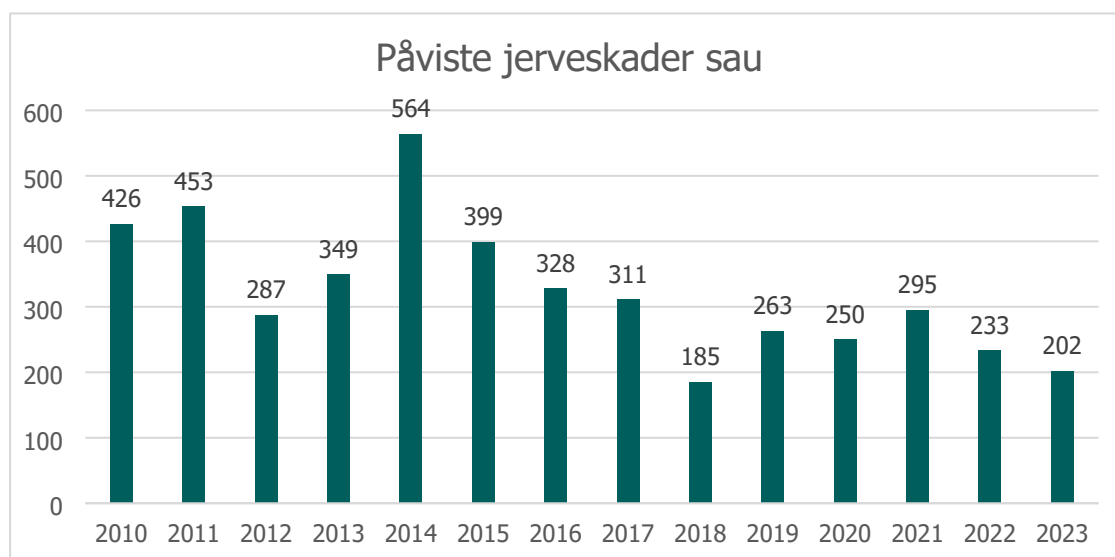
Det ble i perioden fra 1. april 2022 til 31. mars 2023 registrert 89 døde jerver i Norge. Noe som er en reduksjon på 21 dyr målt mot samme periode foregående sesong. I tilsvarende periode ble det registrert 36 døde jerver i Sverige, som var en økning med 27 dyr fra året før.

Fra 1. april 2023 til 22. januar 2024 er det registrert 85 døde jerver, 70 i Norge og 15 i Sverige. Vi har ikke data for felling av jerv i Finland og Russland.

4. Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Alle kadaver av sau og tamrein som meldes inn til Statens naturoppsyn blir undersøkt og lagret i Rovbase og inngår som del av grunnlaget for å utbetale erstatning for tapte dyr til rovvilt.

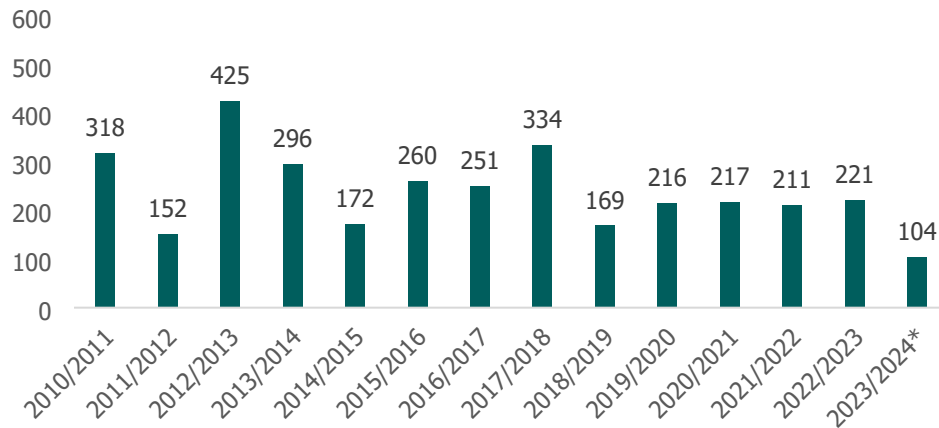
Tallene for påviste tap av sau til jerv siste ti årene (fig. 2) viser at skadene i beitesesongen 2022 var relativt lave for landet sett under ett. 2014 representerte et toppår i dokumenterte skader av jerv på sau, men dette har minsket de siste årene. Andelen jerveskader av de samlede påviste rovviltskadene på sau og lam har i snitt ligget på rundt 20 %.

Figur 2: Påviste skader på sau forårsaket av jerv (vurderingskategoriene "dokumentert" og "antatt sikker") i Norge perioden 2010-2023. Tallene inkluderer skadde, ikke avlivede dyr.

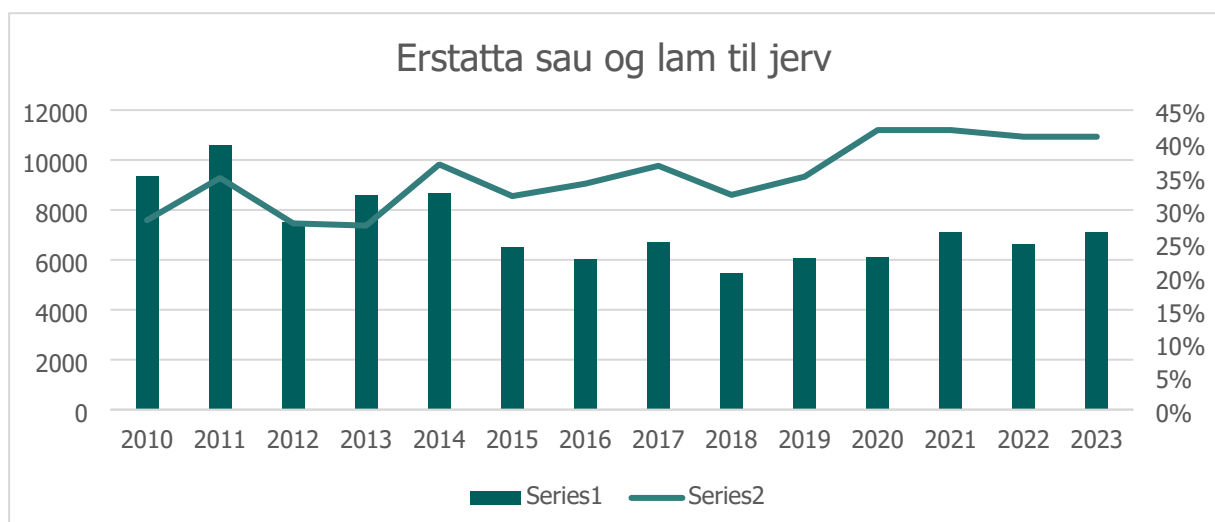
Beitesesongen 2012/2013 representerte et toppår for påviste skader av jerv på tamrein, mens de siste årene har vært på rundt gjennomsnittet for 10-års perioden. Jerv var i 2022/2023 årsaken til ca. 23 % av alle de påviste tapene av tamrein til rovvilt.

Dokumenterte jerveskader tamrein

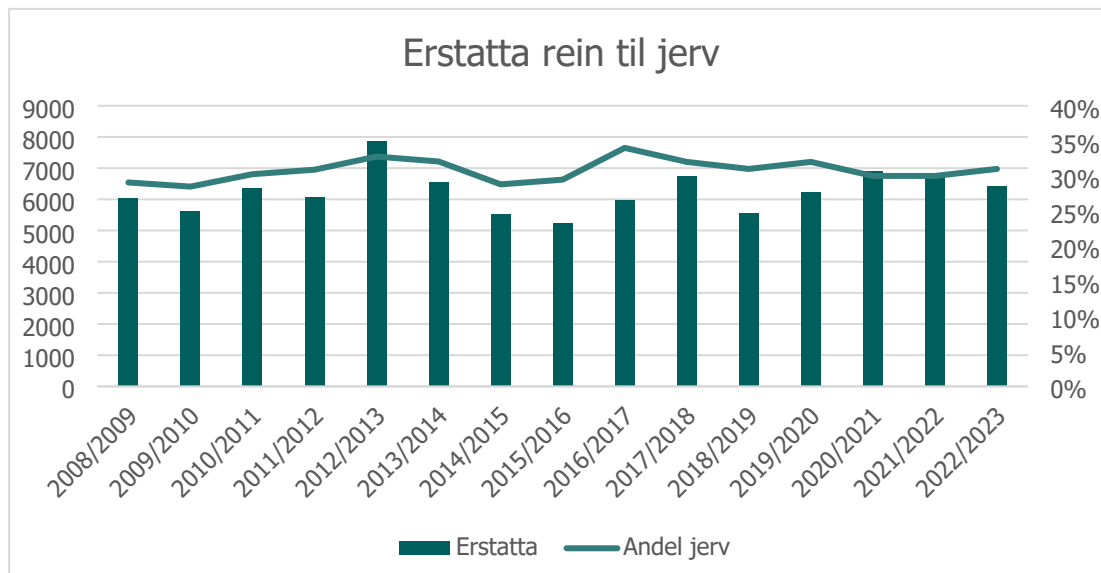
Figur 3. Påviste skader på tamrein forårsaket av jerv (vurderingskategoriene "dokumentert" og "antatt sikker") i Norge reindriftsårene 2010/2011-2023/2024*. Tallene inkluderer skadde, ikke avlivede dyr. * er påviste skader til og med 23. januar 2024.

Utbetalte erstatninger for sau og lam til jerv har gått ned de siste ti årene (fig. 4), mens andelen jerveskader av den samlede erstatningen til rovvilt har vært svakt stigende. For beitesesongen 2022 ble det utbetalt erstatning for 6 612 sau og lam som tapt til jerv, noe som utgjør 41 % av den samlede rovvilterstatningen.

Figur 4. Sau og lam erstattet som tapt til jerv (tall på venstre akse) og andelen jerv av samlet erstatning av sau og lam til rovvilt (i prosent, høyre akse) i Norge årene 2010-2023

Andelen tamrein erstattet som tapt til jerv har vært relativt konstant de siste ti årene (fig. 5). For reindriftsåret 2022/2023 ble det erstattet 6 429 tamrein som tapt til jerv, noe som utgjør 31 % av den samlede rovvilterstatningen for tamrein.

Figur 5. Tamrein erstattet som tapt til jerv (tall på venstre akse) og andelen erstattet til jerv av samlet erstatning tamrein til rovvilt (i prosent, høyre akse) i Norge årene 2008/2009-2022/2023.

SÁMEDIGGI

Sámediggi
Ávjovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

+ 47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

DIN ČUJ./ DERES REF:

BEAIVI / DATO:

14.03.2024

MIN ČUJ / VÅR REF:

ÁŠŠEMEANNUDEADJI / SAKSBEHANDLER:

21/1881-64

Jørn Gunnar Olsen

Statsforvalteren i Nordland

Postboks 1405

8002 BODØ

Endring i Sametingets oppnevnte representanter i rovviltnemnda i region 7./

Sametinget oppnevnte den 11. januar 2022 en representant til rovviltnemnda i region 5 og to representanter i hver av rovviltnemndene i regionene 6, 7 og 8. I tillegg ble det oppnevnt vararepresentanter.

Sametinget har den 12. mars 2024 foretatt følgende endring i oppnevnte representanter i rovviltnemnda i region 7 Nordland.

Torstein Appfjell trer inn som fast medlem i rovviltnemnda og erstatter Per Ole Oskal. Per Ole Oskal trer inn som varamedlem i rovviltnemnda og erstatter Torstein Appfjell.

Oppnevningsperioden følger valgperioden i Sametinget. Sametingets nåværende representanter er dermed oppnevnt frem til konstituering av neste Sameting i 2025.

Dearvuodaiguin / Med vennlig hilsen

Per Oskar Andersen
juogushoavda/seksjonssjef

Jørn Gunnar Olsen
seniorråddeaddi/seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur. /

Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga.

Fra: Nordland Bonde- og Småbrukarlag[nordland@smabrukarlaget.no]
Sendt: 18.03.2024 14:37:23
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Kopi: rakelnystabakk@gmail.com[rakelnystabakk@gmail.com];Angelica Svarto[angelica.svarto@hotmail.com];
Tittel: Rovviltnemnda

Nordland Bonde- og Småbrukarlag har oppnevnt
Rakel Nystabakk i Rovviltnemnda, med tilhørende rettigheter, og med Angelica Svarto som
vara.

Vennlig hilsen
Per-Anton Nesjan
fylkessekretær

Tlf 90738869
www.smabrukarlaget.no/nordland

Fra: Geir Jostein Sandmo[Geir.Jostein.Sandmo@bondelaget.no]
Sendt: 20.03.2024 14:43:32
Til: Arnesen, Charlotte Holmstad[charlotte.arnesen@statsforvalteren.no]
Kopi: Geir Jostein Sandmo[Geir.Jostein.Sandmo@bondelaget.no]; Jørn Ellingsen
(jorn.ellingsen@hotmail.com)[jorn.ellingsen@hotmail.com]; Tor-Arne
Aune[tor.arne.aune@gmail.com]; Linda Nordlie[Linda.Nordlie@bondelaget.no];
Tittel: Rovviltkontakt Nordland Bondelag

Hei

Nordland Bondelag har gjennomført valg for perioden 2024/2025. Ny rovviltkontakt (og som møter i Rovviltnemnda) er Jørn Ellingsen med Tor Arne Aune som hans vara. Undertegnede kan gjerne også stå på deres postliste i saken.

Disses mailadresser følger av denne mailen.

Med vennlig hilsen

Geir Jostein Sandmo
Organisasjonssjef | mob. 95772032

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Postboks 1405

8002 BODØ

Deres ref:

Vår ref
2024/106-8

Saksbehandler
Britt Kristoffersen Løksa

Dato
27.03.2024

Invitasjon til å delta i møte om rovvilt og beitenæringer i Hamarøy medio april

Hei,

Har vært i kontakt med noen av dere pr telefon tidligere angående rovdyrproblematikk i Hamarøy.

Jeg har også nevnt ønsket om å invitere til et møte der ulike aktører med roller og myndighet kan være til stede og eventuelt innlede om sin rolle, regelverk og muligheter, i tillegg til at beitenæringene selv kan ta opp sine utfordringer.

Her er det særlig gaupe som har fått oppmerksomhet, men også jerv er aktuell.

Målet er å få en felles situasjonsforståelse om hva som er utfordringene, hvordan vi kan påvirke og hva som kan gjøres på kort og lengre sikt for å legge til rette for ei bærekraftig beitenæring der rovdyrbestanden holdes på et akseptabelt nivå.

Som kjent ble det gjort vedtak om kvotejakt på gaupe i Nordland i desember 2023, men etter påkjørsel og skadefelling var hunndyrkvoten på to hunngauper fylt før jakta, og det ble derfor ikke igangsatt jakt. Med tre dokumenterte familiegrupper av gaupe i Hamarøy og Steigen (saksdokumentene for kvotejakt) av et bestandsmål i region 7 på til sammen 10, tar vårt område en stor del av belastningen i regionen.

Både til de som har hørt meg nevne dette møtet før - og til dere jeg ikke har vært i kontakt med på forhånd, jeg håper dere alle kan tenke dere å stille opp på et slikt møte. Dersom det er aktuelt å stille avtaler vi nærmere om innledninger/innlegg.

Møtet er tenkt å finne sted på **Innhavet eller Drag i Hamarøy, på ettermiddag/kveld** (ca 2,5 timer reisevei fra Bodø). Med hensyn til oppstart av lamming er det viktig at møtet ikke avholdes senere enn ca medio april, noe som kan bli kort varsel for enkelte.

Jeg ber derfor om rask tilbakemelding (første dagene etter påske) om følgende datoer kan være aktuelle å stille:

Primær dato 18. april.

Alternativ 1 onsdag 17. april

Alternativ 2 mandag 22. april

Så snart vi har en dato konkretiseres programmet med sted og tidspunkt nærmere.

Inviterte:

Statssekretær Kjersti Bjørnstad - klima og miljødepartementet

Rovviltnemnda i Nordland v/ leder Kim Haugan Schei

Rovviltnemndas sekretariat hos Statsforvalteren i Nordland

SNO i Nordland - v/ Øyvind Skogstad og Vegar Pedersen evt andre aktuelle

Representanter fra beitenæringene v/ Hamarøy og Tysfjord Bondelag/ Hamarøy og Tysfjord
Bonde- og småbrukarlag/ Sagfjord beitelag / Sagfjord Sau og Geit, og Stájggo-Hábmer
reinbeitedistrikt

Kontaktpersoner Hamarøy kommune for tilbakemelding om datoer/videre avtaler om innlegg:

Ordfører Britt Kristoffersen Løksa, epost: britt.kristoffersen@hamaroy.kommune.no

Rådgiver skog, vilt, miljø Syed Moiz Hasnain, epost:
syed.moiz.hasnain@hamaroy.kommune.no

Varrudagáj - Med vennlig hilsen

Britt Kristoffersen Løksa
Suohkanoajvve - Ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Mottakerliste:

Klima- og miljødepartementet v/ statssekretær Kjersti Bjørnstad

Rovviltnemnda i Nordland v/ leder Kim Haugan Schei

Rovviltnemndas sekretariat hos Statsforvalteren

Statens Naturoppsyn (SNO) i Nordland

Representanter fra beitenæringer v/ Hamarøy og Tysfjord Bondelag, Hamarøy og Tysfjord
Bonde- og småbrukarlag, Sagfjord beitelag / Sagfjord Sau og Geit, Stájggo-Hábmer
reinbeitedistrikt

Kopi til:

MILJØDIREKTORATET

Postboks 5672 Torgarden

Fra: Torgar Eggen[torgar.eggen@grane.kommune.no]

Sendt: 04.04.2024 21:30:05

Til: post@miljodir.no[post@miljodir.no]

Kopi: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no];Arnesen, Charlotte

Holmstad[charlotte.arnesen@statsforvalteren.no];Børge Steinmo

Johnsen[Borge.Steinmo.Johnsen@grane.kommune.no];Anne Kristin

Solheim[anne.kristin.solheim@grane.kommune.no];Raymond

Fagerli[Raymond.Fagerli@grane.kommune.no];Wika, Pål[paa-

vik@online.no];torstein.appfjell@gmail.com[torstein.appfjell@gmail.com];voengel.njaarke@gmail.com[voe-

ngel.njaarke@gmail.com];tor.enok@online.no[tor.enok@online.no];

Tittel: Søknad om ekstraordinært uttak av bjørn i Grane våren 2024

Grane kommune søker om ekstraordinært uttak av bjørn våren 2024, på vegne av Jillen Njaarke, Voengel Njaarke og Byrkije reinbeitedistrikt.

Bakgrunnen er dokumenterte tap av rein to foregående år, samt omfattende skader i flere sauebesetninger de siste åra. Det vises til rovbasen for info om samlet tapsomfang.

Ifølge pkt 2.5.4 i gjeldende forvaltningsplan skal det åpnes for årlig lisensfelling av bjørn utenfor vedtatt forvaltningsområde for bjørn i Nordland. Miljødirektoratet åpnet likevel ikke for lisensfelling i Nordland i 2023, noe som var uheldig for situasjonen i Grane.

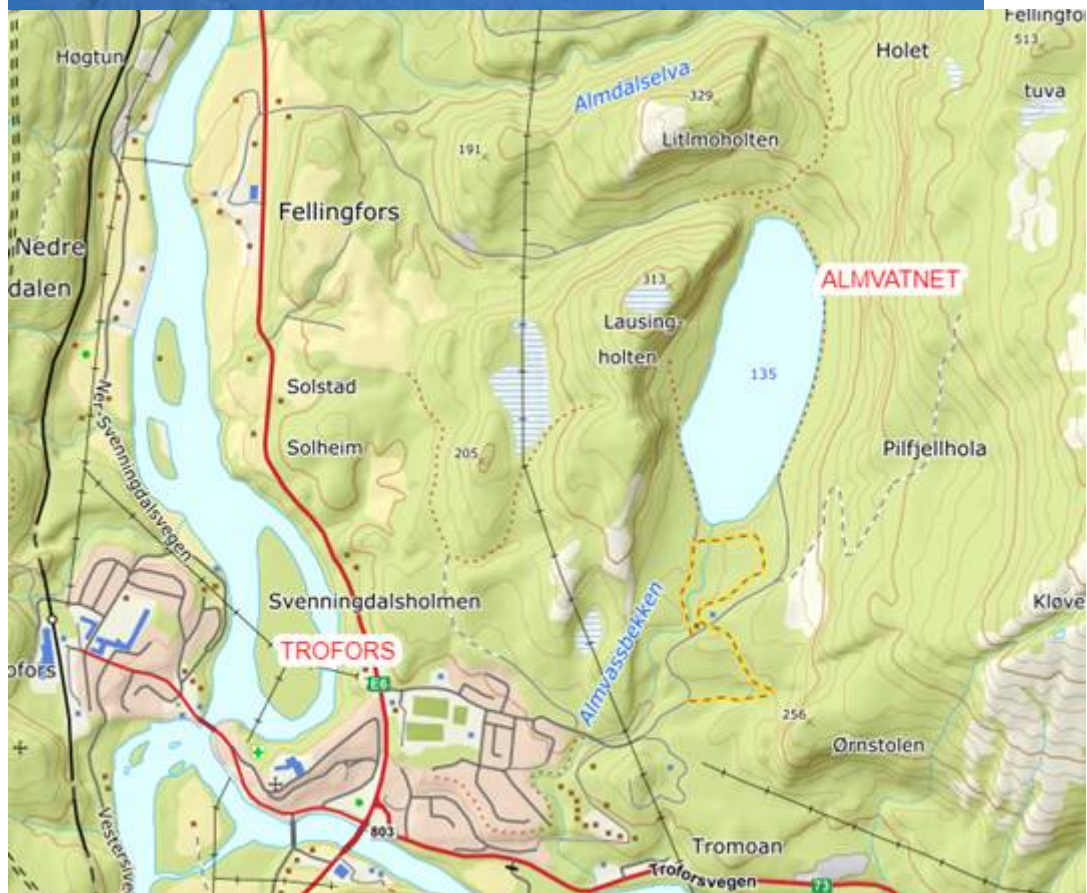
Ihht pkt 2.2.2 skal vedtatt regionalt bestandsmål for bjørn oppnås innenfor forvaltningssonen for bjørn. Kommunene på Indre Sør-Helgeland inngår ikke i denne forvaltningssonen.

Kap 3: I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slike uttak, uavhengig av om bestandsmålet er nådd.

Erfaringer fra tidligere våruttak i Grane tilsier en betydelig reduksjon i skadeomfang i etterkant av våruttak av bjørn. Det vises i tillegg til føringer i Hurdalsplattformen, samt til nye føringer om hensyn til samlet belastning for reinbeitenæringa. Det er i henhold til gjeldende regelverk anledning til å forebygge tap av rein i kalvingsland ved å benytte føre-var prinsippet.

Det vises i tillegg til vedtak i Klima- og miljødepartementet om uttak av en bjørn i Grane våren 2022.

I ettermiddag påviste SNO spor etter bjørn ved Almvatnet i Grane kommune (nordøst for Trofors sentrum):

Dette er i kalvingslandet til Jillen Njaarke, og i kort avstand både til Voengel Njaarke og Byrkije reinbeitedistrikt.

Det bes om rask tilbakemelding på denne søknaden.

Torgar Eggen

Landbruks- og reindriftssjef

Tlf. 75182254 / 95221496

[Granefilmen](#)

[Granebrosjyren, digital](#)

[Grane kommunes hjemmeside](#)

HATTFJELLDAL KOMMUNE
O.T. Olsens vei 3A
8692 HATTFJELLDAL

Trondheim, 05.04.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/285

Saksbehandler:
Anders Braa

Avslag på søknad om skadefelling av brunbjørn i Hattfjelldal kommune

Vi viser til søknaden datert 7. februar 2024 om å felle brunbjørn i Hattfjelldal kommune.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknaden om å felle brunbjørn i Hattfjelldal kommune i region 7.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Brunbjørnen er fredet. Det er likevel mulig å felle brunbjørn, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingene ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011 gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål for hvor mange ungekull med brunbjørn det skal fødes i Norge hvert år. Bestandsmålet er fordelt i utvalgte forvaltningsregioner for rovvilt. De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte bjørneområder og prioriterte beiteområder.

Bestandssituasjonen og overvåkingen av brunbjørn i rovviltregion 7

Stortinget har fastsatt følgende bestandsmål for brunbjørn:

- Antall ungekull for landet: 13
- Antall ungekull for regionen: 1

Bestanden av brunbjørn i Norge blir primært overvåket ved å analysere DNA fra innsamlede ekskrement og hår. De analyserte prøvene med DNA gjør det mulig å slå fast hvor mange brunbjørn som minimum har vært innom Norge i løpet av ett år, hvor de har oppholdt seg og fordelingen mellom hanner og binner. Rapporteringsfristen for overvåking av brunbjørn er 1. april påfølgende år.

Bestandsmålet er gitt i antall årlige ungekull. Overvåkingen benytter en modell, som er utviklet av Det skandinaviske bjørneprosjektet (Bischof og Swenson 2010), til å beregne hvor mange kull som sannsynligvis er født i Norge hvert år. Modellen tar utgangspunkt i det innsamlede DNA-materialet og bygger blant annet på kunnskap om fordelingen mellom kjønn og alder i den svenske brunbjørnebestanden. Den baserer seg også på kunnskap om hvor ofte binnene føder, hvor gamle de er første gang de føder, størrelsen på leveområdene og dødeligheten i bestanden.

Siste års rapport fra Rovdata (NINA rapport 2454) viser at det i 2023 ble påvist 178 ulike bjørner i Norge, 79 hunnbjørner og 99 hannbjørner. I region 7 ble det påvist 1 hannbjørn.

Basert på prøver fra påviste hunnbjørner ble det estimert at det var 9,6 ungekull i 2023 i Norge. For region 7 er antall ungekull estimert til 0.

Skadefelling er primært et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. For å iverksette en skadefelling, må det foreligge kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises at det er bjørn som er årsaken. Skadene må også se ut til å kunne fortsette.

Vi kan gi tillatelse til skadefelling dersom det er sannsynlig at skadene vil vedvare og vi ikke kan iverksette andre rimelige, forebyggende tiltak. Dersom skadehistorikken og skadepotensialet er omfattende og sannsynlig, kan vi, i særskilte tilfeller, vurdere uttak uten at det har skjedd skader. De potensielle skadene må i så fall kunne oppstå innen en viss nærhet i tid.

Det er så langt i vår ikke observert bjørn i Hattfjelldal kommune, og det er derfor ikke aktuelt å gi tillatelse til skadefelling.

Klagerett

Dere kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Rowiltnemnda i region 7

Postboks 1405
Moloveien 10

8002 BODØ
8002 BODØ

GRANE KOMMUNE
Industriveien 2
8682 TROFORS

Trondheim, 10.04.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/285

Saksbehandler:
Anders Braa

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn i Grane kommune

Vi viser til søknaden datert 4. april 2024 om å felle brunbjørn i Grane kommune.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknaden om å felle brunbjørn i Grane kommune i region 7.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Brunbjørnen er fredet. Det er likevel mulig å felle brunbjørn, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingene ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011 gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål for hvor mange ungekull med brunbjørn det skal fødes i Norge hvert år. Bestandsmålet er fordelt i utvalgte forvaltningsregioner for rovvilt. De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte bjørneområder og prioriterte beiteområder.

Bestandssituasjonen og overvåkingen av brunbjørn i rovviltregion 7

Stortinget har fastsatt følgende bestandsmål for brunbjørn:

- Antall ungekull for landet: 13
- Antall ungekull for regionen: 1

Bestanden av brunbjørn i Norge blir primært overvåket ved å analysere DNA fra innsamlede ekskrement og hår. De analyserte prøvene med DNA gjør det mulig å slå fast hvor mange brunbjørn som minimum har vært innom Norge i løpet av ett år, hvor de har oppholdt seg og fordelingen mellom hanner og binner. Rapporteringsfristen for overvåking av brunbjørn er 1. april påfølgende år.

Bestandsmålet er gitt i antall årlige ungekull. Overvåkingen benytter en modell, som er utviklet av Det skandinaviske bjørneprosjektet (Bischof og Swenson 2010), til å beregne hvor mange kull som sannsynligvis er født i Norge hvert år. Modellen tar utgangspunkt i det innsamlede DNA-materialet og bygger blant annet på kunnskap om fordelingen mellom kjønn og alder i den svenske brunbjørnebestanden. Den baserer seg også på kunnskap om hvor ofte binnene føder, hvor gamle de er første gang de føder, størrelsen på leveområdene og dødeligheten i bestanden.

Siste års rapport fra Rovdata (NINA rapport 2454) viser at det i 2023 ble påvist 178 ulike bjørner i Norge, 79 hunnbjørner og 99 hannbjørner. I region 7 ble det påvist 1 hannbjørn.

Basert på prøver fra påviste hunnbjørner ble det estimert at det var 9,6 ungekull i 2023 i Norge. For region 7 er antall ungekull estimert til 0.

Skadefelling er primært et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. For å iverksette en skadefelling, må det foreligge kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises at det er bjørn som er årsaken. Skadene må også se ut til å kunne fortsette.

Vi kan gi tillatelse til skadefelling dersom det er sannsynlig at skadene vil vedvare og vi ikke kan iverksette andre rimelige, forebyggende tiltak. Dersom skadehistorikken og skadepotensialet er omfattende og sannsynlig, kan vi, i særskilte tilfeller, vurdere uttak uten at det har skjedd skader. De potensielle skadene må i så fall kunne oppstå innen en viss nærhet i tid.

Det er så langt i vår observert spor av bjørn i Grane kommune på to lokaliteter. Det kan ikke utelukkes at sporene stammer fra samme bjørn. Det er ikke meldt om skade fra bjørn i år. I 2023 ble det påvist skade på i alt 2 sauer fra bjørn i Grane kommune.

Søknaden viser blant annet til at Grane kommune er utenfor forvaltningsområdet for bjørn i region 7, Nordland. Forvaltningsplanen for Nordland har ikke avsatt areal som normalt benyttes av bjørn til forvaltningsområde for bjørn. Det er derfor ikke mulig å ha en tydelig geografisk differensiert forvaltning av bjørn i Nordland dersom det skal være mulig å oppnå en utvikling av bjørnebestanden opp mot forvaltningsmålet for regionen.

Direktoratet kan ikke se det er grunnlag for å iverksette skadefelling av bjørn i Grane kommune på nåværende tidspunkt og avslår derfor søknad om skadefelling fra kommunen.

Klagerett

Dere kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Roviltnemnda i region 7

Postboks 1405
Moloveien 10

8002 BODØ
8002 BODØ

Grane kommune

Teknisk- og Næringsavdelingen

Deres ref.:

Vår ref.:
24/1538

Saksbehandler:
Torgar Eggen, 75182254

Arkiv:
FA-K47

Dato:
12.04.2024

Miljødirektoratet

Postboks 5672
7485 TRONDHEIM

Klage på avslag vedr søknad om ekstraordinært uttak av bjørn i Grane kommune

Grane kommune klager på Miljødirektoratets vedtak datert 10.04.24 om avslag på søknad om ekstraordinært uttak av bjørn i kommunen (deres ref: 2024/285).

Klagen begrunnes med følgende:

Miljødirektoratet har ikke gjort en tilstrekkelig vurdering av de forhold som taler for et ekstraordinært uttak av bjørn i Grane, i forbindelse med reinkalving og i forkant av beitesesong for sau.

Bjørnen befinner seg i kalvingslandet til Jillen Njaarke reinbeitedistrikt nord for Austervefsna i Grane. Dette tilsier et betydelig skadepotensiale framover, og reinbeitedistriktet uttrykker stor bekymring for situasjon.

Distriktsgrensen mellom Jillen Njaarke og Voengel Njaarke reinbeitedistrikt går i Austervefsna. Statsforvalteren i Nordland informerer om at Voengel Njaarke reinbeitedistrikt er rammet av beitekrise i vinter. En bjørn i deres beiteområde vil forsterke dette ytterligere, og medføre store tap av dyr. Beitekrisen har medført at simlene er i dårlig kondisjon, og har ekstra stort behov for beitero i tida som kommer. Føre-var-prinsippet bør komme til anvendelse i dette tilfellet, og det vurderes som svært viktig å gjennomføre uttak av bjørnen nå.

Erfaringer fra tidligere våruttak i området tilsier en betydelig reduksjon i skadeomfang i etterkant av uttak av bjørn. I mars og april 2015 fattet Miljødirektoratet vedtak om ekstraordinært uttak av to bjørner i Grane, for å forebygge tap av sau og rein kommende beitesesong.

Miljødirektoratet gjorde i begge sakene følgende vurdering: **«Med bakgrunn i en helhetlig vurdering av situasjonen, anser direktoratet at det ikke foreligger annen tilfredsstillende løsning i det aktuelle området enn felling av bjørn. Et slikt uttak er vurdert ikke å være til skade for bjørnebestandens overlevelse, eller å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for bjørn, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.»** Vedtakene resulterte i felling av 2 bjørner, og ingen tap av sau til bjørn i beitesesongen 2015. Avslaget om ekstraordinært uttak av bjørn er ikke i samsvar med verken forvaltningsplanen for store rovdyr i Nordland, eller de vurderingene som Miljødirektoratet gjorde i 2015. Kommunen understreker at det heller ikke i 2015 var dokumentert skade av beitedyr i forkant av vedtakene om uttak av bjørn. Dersom Miljødirektoratet opprettholder sitt avslag, forventes det en konkret begrunnelse av årsaken til at foreliggende søknad fra Grane blir vurdert helt annerledes nå i forhold til i 2015.

Det er svært høye historiske tap av sau forårsaket av bjørn i Grane kommune. Miljødirektoratet viser til antall påviste og erstattede dyr i 2023, noe som ikke gir et tilstrekkelig bilde av samlet tapsomfang. Antall sauer omsøkt erstattet vil gi en langt mer korrekt beskrivelse av de omfattende tapene til bjørn.

Et slikt tapsomfang som flere sauebesetninger i Grane har opplevd blant annet i 2021 betraktes som et brudd på Forvaltningsplanen for region 7 Nordland, samt på Mattilsynets mål vedr. tapsomfang/dyrevelferd. I flere tilfeller måtte fellingspersonell / dyreeier avlive skadde sauer som hadde gått i flere døgn med avrevet jur / store skader.

Ihht pkt 2.2.2 skal vedtatt regionalt bestandsmål for bjørn oppnås innenfor forvaltningssonen for bjørn. Kommunene på Indre Sør-Helgeland inngår ikke i denne forvaltningssonen. Kap 3: *I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slike uttak, uavhengig av om bestandsmålet er nådd.*

Erfaringer fra tidligere våruttak i Grane tilsier en betydelig reduksjon i skadeomfang i etterkant av våruttak av bjørn. Det vises i tillegg til føringer i Hurdalsplattformen. Det er klare signaler fra regjeringen om at beiteprioriterte områder skal sikres ved at rovdyr som utgjør et skadepotensiale blir felt uten ugrunnet opphold. Det skal nå føres en mer restriktiv rovdyrpolitikk, som skal sørge for mer bærekraft i landbruket gjennom økt bruk av utmarksbeite. Søknaden fra Grane gjelder et beiteområde som er svært viktig både for tamrein og sau.

Det vises forøvrig til vedtak datert 01.05.22 i Klima- og miljødepartementet om ekstraordinært uttak av bjørn i Grane og Hattfjelldal kommuner våren 2022. I henhold til departementets vedtak ble det lagt «avgjørende vekt på at kalvingsperioden i Nordland enten er i gang eller er nært forestående» Departementet viser videre til at det er et «betydelig potensial for ytterligere skader på tamrein, og at det ikke er andre tilfredsstillende måter å avverge ytterligere skade på enn å gi tillatelse til skadefelling.»

Reinkalvingen er straks i full gang i Jillen Njaarke reinbeitedistrikt, og det er betydelig fare for omfattende skader på tamrein. Det anmodes om rask saksbehandling av klagen.

Med hilsen

Torgar Eggen
Landbruks- og reindriftssjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

VOENGEL NJARKE REINBEITEDISTRIKT
v/ Nils-Johan Kappfjell Bjørhusdalsveien 94
7890 NAMSSKOGAN

Trondheim, 16.04.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/5532

Saksbehandler:
Anders Braa

Avgjørelse i klagesak - vedtak om avslag på søknad om skadefelling av gaupe i Bindal kommune

Vi viser til klage fra Voengel Njaarke reinbeitedistrikt av 19. mars på Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak om avslag på søknad om skadefelling av gaupe i Åbygda/Åbjørdalen i Bindal kommune av 29. februar 2024. Klagesaken ble oversendt til oss 25. mars 2024. Klagen er fremsatt innenfor tidsfristen.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak av 29. februar 2024.

Klagen er ikke tatt til følge.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b, rovviltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Voengel Njaarke reinbeitedistrikt søkte 27. februar 2024 om skadefelling av gaupe i Åbygda og Åbjørdalen i Bindal kommune. Bakgrunnen for søknaden var å forebygge fremtidige tap av tamrein. Det er påvist tap av to rein til gaupe i Åbjørdalen i løpet av de siste to månedene.

Klagen

Klagen fra Voengel Njaarke reinbeitedistrikt kan oppsummeres slik:

- Det er registrert flere kadaver tatt av gaupe i Åbjørdalen
- Området ligger i flyttleia til vår- og kalvingsland
- Det er observert flere gauper i området
- Bindal kommune har ikke vært prioritert med i lisensjakta

Reinbeitedistriktet ber om at det blir iverksatt skadefelling av gaupe. Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til Statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Gaupe er klassifisert som "sterkt truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel jakttid på gaupe i perioden 1. februar–31. mars. Det er også mulig å felle gaupe for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Villkårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Miljødirektoratet viser til at målet med skadefelling primært er å håndtere akutte skadesituasjoner, eller der hvor skadepotensialet er overhengende.

Skadefelling skal kun iverksettes dersom uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. naturmangfoldloven § 18. Vi viser i den forbindelse til direktoratets vurderinger i forbindelse med vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe i region 7, der det ble fastsatt en kvote for betinget skadefelling på 3 gauper for perioden 16. februar til og med 31. mai 2024. Vi viser til vedlagt kunnskapsgrunnlag for gaupe.

Miljødirektoratet vedtok en kvote på seks gauper (maksimum 2 voksne hunndyr) som kunne felles i kvotejaktperioden fra 1. februar til 31. mars 2024 i deler av Nordland, etter anbefaling fra nemnda i region 7. Bindal kommune fikk ikke del av denne kvoten. Gauper felt på skadefellingsvedtak belastes denne kvoten.

Vedtaket om betinget kvote har gitt statsforvalteren i Nordland myndighet til å vurdere skadefelling i konkrete situasjoner. Ved vurdering om det skal gis tillatelse til skadefelling, skal Statsforvalteren vektlegge føringene i den regionale forvaltningsplanen og drøfte skjønnskriteriene som er listet opp i rovviltforskriften § 9 og vurdere det opp mot den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

Det aktuelle området er innenfor forvaltningsområdet for gaupe. Det betyr at det skal være en høyere terskel for felling enn utenfor forvaltningsområdet.

Områdets betydning som beitemark

Det aktuelle området er ifølge Statsforvalteren viktig beite- og flyttområde for tamrein.

Skadeomfang og potensiale for skade

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et element for å iverksette en skadefelling, er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises som tatt av rovvilt.

Dersom det er sannsynlig at skadesituasjonen vil vedvare, og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis. I særskilte tilfeller kan

skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. Det må da være en viss nærhet i tid til skadene potensielt kan oppstå.

Ifølge Rovbase ble det påvist 2 gaupedrepte tamrein med funndato 8. januar og 15. februar 2024. Statsforvalteren anfører at skadene ikke tilsier en akutt skadesituasjon. Vi tiltrer denne vurderingen.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Muligheten for å iverksette andre forebyggende tiltak mot skade på tamrein er i utgangspunktet begrenset.

Konklusjon

Innenfor forvaltningsområdet for gaupe skal terskelen for felling være tydelig høyere enn utenfor forvaltningsområdet. I dette tilfellet foreligger det ikke en akutt skadesituasjon som gir grunnlag for å iverksette skadefelling.

Miljødirektoratet stadfester Statsforvalteren i Nordland sitt skriftlige vedtak av 29. februar 2024 om avslag på søknad om skadefelling av gaupe i deler av Bindal kommune.

Klagen er ikke tatt til følge.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Erik Lund
seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Rovviltnemnda i region 7

Postboks 1405
Moloveien 10

8002 BODØ
8002 BODØ

Vedlegg

1 Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2024

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

23/6902-

Om tiltak for å redusere tap av tamrein under kalvingsperioden

Regjeringen offentliggjorde 20. desember 2023 tiltakspakke for reindrift og energi. I tiltakspakken er det åtte tiltak knyttet til forvaltningen av rovvilt. Det tredje av disse tiltakene lyder:

«KLD og LMD vil gi Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet i oppdrag å raskt, innen kalvingsperioden starter i 2024, vurdere og foreslå tiltak som reduserer rovvilttrykket i reinbeiteområdene. Herunder skal det vurderes:

- muligheter for raskere behandling av søknader om skadefellingstillatelser*
- endring av tidsfrister i akutte skadesituasjoner*
- tilgang til virkemidler for kommunale skadefellingslag/innføring av skadefellingsforskrift*
- ytterligere delegering av myndighet for betinget skadefelling til statsforvalteren i kalvingsperioden for tamrein, og eventuelt at rovviltnemndene fastsetter egne kvoter for betinget skadefelling i denne perioden.*

Listen er ikke uttømmende, og direktoratene står fritt til eventuelt å foreslå tiltak utover dette.»

Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet gav Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet oppdrag i tråd med dette tiltaket. Direktoratene leverte 22. februar 2024 sin rapport.

I oppfølgingen av dette tiltaket fra tiltakspakka, er det gjennomført et første konsultasjonsmøte mellom Klima- og miljødepartementet, Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL). I dette møtet ble vi enige om følgende tre punkter som vi mener kan iverksettes umiddelbart i områder med samisk tamreindrift:

1. *Miljødirektoratet skal ha en økt innsats for å gjennomføre ekstraordinære uttak av jerv, med særlig fokus på områder hvor det over tid har vært store tap til jerv og i områder med bestandstall som har ligget over det regionale bestandsmålet. Uttak i eller i tilknytning til kalvingsområder for tamrein skal prioriteres.*

De siste årene er det etablert en praksis der forsøk på ekstraordinære uttak av jerv i større grad er gjennomført også tidligere på vinteren parallelt med lisensfellingsperioden for jerv. I tillegg gjøres det vurderinger knyttet til avlaving av mordyr og/eller valper i ynglehi på ettervinteren/våren. KLD mener det er viktig at Miljødirektoratet gjør slike vurderinger fortløpende gjennom ettervinteren/våren. Miljødirektoratet skal gi ekstraordinære uttak svært høy prioritet, særlig i de regioner som ligger over bestandsmålet.

2. *Der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, skal miljøforvaltningen så langt det er mulig sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene der lisensfellingskvote er gitt. Uttak i eller i tilknytning til kalvingsområder for tamrein skal prioriteres. Miljødirektoratet skal gi dette svært høy prioritet.*

Statens naturoppsyn er betydelig styrket de senere år, og den senere tid er det også etablert en praksis der forsøk på ekstraordinære uttak av jerv i større grad er gjennomført også tidligere på vinteren parallelt med lisensfellingsperioden for jerv. Dette i tillegg til årlige vurderinger knyttet til avlaving av mordyr og/eller valper i ynglehi på ettervinteren/våren. Flere forhold kan påvirke gjennomføringen av ekstraordinære uttak, slik som rasfarlige områder, risiko forbundet med bruk av helikopter i slike operasjoner og utfordringer knyttet til vær- og føreforhold.

3. *Senket terskel for skadefelling av rovdyr i kalvingsområder for tamrein som ligger innenfor prioritert yngleområde for rovvilt, innenfor rammene av rovviltforliket.*

I prioriterte rovdyrområder er det normalt en høy terskel for felling. Det skal praktiseres en lavere terskel ved behandling av saker om skadefelling av rovdyr som gjør skade eller utgjør et skadepotensial i kalvingsområder for tamrein. En forutsetning er at rammene i rovviltforliket oppfylles.

Konsultasjonene mellom Klima- og miljødepartementet, Sametinget og NRL fortsetter. Selv om flere tiltak kan bli besluttet og settes i verk som følge av disse konsultasjonene, ber vi relevante forvaltningsmyndigheter følge opp og iverksette disse tre tiltakene umiddelbart.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Gro Kvelprud Moen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Landbruks- og matdepartementet
Landbruksdirektoratet
Norske Reindriftssamers Landsforbund
Sametinget

Adresseliste			
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Statsforvalteren i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Statsforvalteren i Vestland	Statens hus, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

23/2946-

Vedrørende vedtaksmyndighet for brunbjørn 2024

Vi viser til vårt brev av 19. mai 2023 om vedtaksmyndighet for brunbjørn og retningslinjer.

Overvåkingsrapporten for brunbjørn i Norge i 2023 (Brøseth, H. m.fl. 2024. DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2023. NINA rapport 2454. Norsk institutt for naturforskning) viser at antall ynglinger i 2023 er beregnet til 9,6, det vil si 10 med normale avrundingsregler. Det regionale bestandsmålet er nådd i region 5 (Hedmark), mens det ikke er nådd i region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal), region 7 (Nordland) og region 8 (Troms og Finnmark).

Departementet viser til rovviltforskriften § 7 første ledd, og at rovviltnemndene, inkludert de som ikke har nådd det regionale bestandsmålet, har vedtaksmyndighet for bjørn når det er 10 ynglinger eller mer i Norge. Rovviltnemndene har altså vedtaksmyndighet for brunbjørn i år.

Departementet viser videre til retningslinjer gitt i vårt brev av 19. mai 2023. Der en rovviltnemnd har vedtaksmyndighet for brunbjørn uten at det regionale bestandsmålet er nådd, skal nemndene forvalte bjørn i samsvar med disse retningslinjene.

Dersom den nasjonale bestanden skulle falle under 9,5 årlige ynglinger, flyttes myndigheten tilbake til Miljødirektoratet for de nemndene som ikke har oppnådd sitt regionale mål.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Gro Kvelprud Moen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Miljødirektoratet

Rovviltnemnda i region 1

Rovviltnemnda i region 2

Rovviltnemnda i region 3

Rovviltnemnda i region 4

Rovviltnemnda i region 5

Statsforvalteren i Innlandet

Statsforvalteren i Nordland

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Statsforvalteren i Trøndelag

Statsforvalteren i Vestland

Adresseliste

Roviltnemnda i region 6	c/o Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600	7734	STEINKJER
Roviltnemnda i region 7	c/o Statsforvalteren i Nordland, Moloveien 10	8002	BODØ
Roviltnemnda i region 8	c/o Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Statens hus	9815	VADSØ